

**Основна школа са домом ученика „Стефанија Михајловић“
Брза Паланка**

**АНЕКС
ШКОЛСКОГ
ПРОГРАМА**

Септембар 2023.

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

- **Закон о основама система образовања и васпитања** („Службени гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018 – др. закон, 10/2019, 6/2020 и 129/2021);
- **Закон о основном образовању и васпитању** („Службени гласник РС“, бр. 55/2013, 101/2017, 27/2018 – др. закон, 10/2019 и 129/2021);
- **Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању** („Службени гласник РС“, бр. 34/2019, 59/2020 и 81/2020);
- **Правилник о образовним стандардима за крај првог циклуса обавезног образовања за предмете српски језик, математика и природа и друштво** („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/2011);
- **Правилник о општим стандардима постигнућа – образовни стандарди за крај обавезног образовања** („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/2010);
- **Правилник о општим стандардима постигнућа за крај основног образовања за страни језик** („Службени гласник РС“, бр. 78/2017);
- **Правилник о програму завршног испита у основном образовању и васпитању** („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 1/2011, 1/2012, 1/2014, 12/2014, 2/2018, 3/2021, 14/2022, 4/2023 и 5/2023);
- **Правилник о ближим условима за оснивање, почетак рада и обављање делатности основне школе** („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/2019 и 16/2020);
- **Правилник о програму свих облика рада стручних сарадника** („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/2012);
- **Правилник о сталном стручном усавршавању и напредовању у звања наставника, васпитача и стручних сарадника** („Службени гласник РС“, бр. 109/2021);
- **Правилник о критеријумима и стандардима пружања додатне подршке у образовању деце, ученика и одраслих са сметњама у развоју и инвалидитетом у васпитној групи, односно другој школи и породици** („Службени гласник РС“, бр. 70/2018);
- **Правилник о ближим упутствима за утврђивање права на индивидуални образовни план, његову примену и вредновање** („Службени гласник РС“, бр. 74/2018);
- **Правилник о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету, ученику и одраслом** („Службени гласник РС“, бр. 80/2018);
- **Правилник о начину организовања наставе за ученике на дужем кућном и болничком лечењу** („Службени гласник РС“, бр. 66/2018);

- **Правилник о ближим условима за остваривање и начин осигурања квалитета и вредновања наставе код куће за ученике основне школе** („Службени гласник РС“, бр. 109/2020);
- **Правилник о ближим условима организовања целодневне наставе и продуженог боравка** („Службени гласник РС“, бр. 77/2014);
- **Правилник о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање** („Службени гласник РС“, бр. 46/2019 и 104/2020);
- **Правилник о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања** („Службени гласник РС“, бр. 22/2016);
- **Правилник о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности** („Службени гласник РС“, бр. 65/2018);
- **Упутство за израду акта којим установе образовања и васпитања прописују мере, начин и поступак заштите и безбедности деце и ученика** („Службени гласник РС“, бр. 67/2022);
- **Правилник о обављању друштвено-корисног, односно хуманитарног рада** („Службени гласник РС“, бр. 68/2018);
- **Правилник о ближим условима за организовање, остваривање и праћење исхране ученика у основној школи** („Службени гласник РС“, бр. 68/2018);
- **Правилник о организацији и остваривању наставе у природи и екскурзије у основној школи** („Службени гласник РС“, бр. 30/2019);
- **Правилник о ученичким задругама** („Службени гласник РС“, бр. 96/2021);
- **Правилник о ближим условима за остваривање и начин осигурања квалитета и вредновања наставе на даљину у основној школи** („Службени гласник РС“, бр. 109/2020);
- **Правилник о посебном програму образовања и васпитања** („Службени гласник РС“, бр. 85/2021).

ПЛАНОВИ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПО РАЗРЕДИМА

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Редни број	А. Обавезни предмети	Први разред		Други разред		Трећи разред		Четврти разред	
		недељно	годишње	недељно	годишње	недељно	годишње	недељно	годишње
1.	Српски језик	5	180	5	180	5	180	5	180
2.	Енглески језик	2	72	2	72	2	72	2	72
3.	Математика	5	180	5	180	5	180	5	180
4.	Свет око нас	2	72	2	72	/	/	/	/
5.	Природа и друштво	/	/	/	/	2	72	2	72
6.	Ликовна култура	1	36	2	72	2	72	2	72
7.	Музичка култура	1	36	1	36	1	36	1	36
8.	Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	108	3	108	3	108
9.	Дигитални свет	1	36	1	36	1	36	1	36
УКУПНО: А		20	720	21	756	21	756	21	756
Редни број	Б. Изборни програми								
1.	Верска настава/Грађанско васпитање ¹	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Румунски језик са елементима националне културе ²	2	72	2	72	2	72	2	72
УКУПНО: Б		1–3	36–108	1–3	36–108	1–3	36–108	1–3	36–108
УКУПНО: А + Б		21–23	756–828	22–24	792–864	22–24	792–864	22–24	792–864

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети и изборни програми

Редни број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	Први разред		Други разред		Трећи разред		Четврти разред	
		недељно	годишње	недељно	годишње	недељно	годишње	недељно	годишње

1.	Редовна настава	21–23	756–828	22–24	792–864	22–24	792–864	22–24	792–864
2.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Додатна настава	/	/	/	/	1	36	1	36
4.	Настава у природи	7–10 дана годишње		7–10 дана годишње		7–10 дана годишње		7–10 дана годишње	

Редни број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	Први разред		Други разред		Трећи разред		Четврти разред	
		недељно	годишње	недељно	годишње	недељно	годишње	недељно	годишње
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности ³ - Лепо писање (1. разред) - Чувари природе (2–4. разреда)	1–2	36–72	1–2	36–72	1–2	36–72	1–2	36–72
3.	Екскурзија	1–3 дана годишње		1–3 дана годишње		1–3 дана годишње		1–3 дана годишње	

¹ Ученик бира један од понуђених изборних програма.

² Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику, може да изабере овај програм, али није у обавези.

³ Школа реализује ваннаставне активности у области науке, технике, културе, уметности, медија и спорта.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Редни број	А. Обавезни предмети	Пети разред		Шести разред		Седми разред		Осми разред	
		недељно	годишње	недељно	годишње	недељно	годишње	недељно	годишње
1.	Српски језик и књижевност	5	180	4	144	4	144	4	136
2.	Енглески језик	2	72	2	72	2	72	2	68
3.	Ликовна култура	2	72	1	36	1	36	1	34
4.	Музичка култура	2	72	1	36	1	36	1	34
5.	Историја	1	36	2	72	2	72	2	68
6.	Географија	1	36	2	72	2	72	2	68
7.	Физика	/	/	2	72	2	72	2	68
8.	Математика	4	144	4	144	4	144	4	136
9.	Биологија	2	72	2	72	2	72	2	68
10.	Хемија	/	/	/	/	2	72	2	68
11.	Техника и технологија	2	72	2	72	2	72	2	68
12.	Информатика и рачунарство	1	36	1	36	1	36	1	34
13.	Физичко и здравствено васпитање	2	72 + 54 ¹	2	72 + 54 ¹	3	108	3	102
УКУПНО: А		24	918	25	954	28	1008	28	952
Редни број	Б. Изборни програми								
1.	Верска настава/Грађанско васпитање ²	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Француски језик	2	72	2	72	2	72	2	68
	УКУПНО: Б	3–5	108–180	3–5	108–180	3–5	108–180	3–5	102–170
	УКУПНО: А + Б	27–29	1026–1098	28–30	1062–1134	31–33	1116–1188	31–33	1054–1122

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности

Редни број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	Пети разред		Шести разред		Седми разред		Осми разред	
		недељно	годишње	недељно	годишње	недељно	годишње	недељно	годишње
1.	Редовна настава	27–29	1026–1098	28–30	1062–1134	31–33	1116–1188	31–33	1054–1122
2.	Слободне наставне активности ⁴ - Вредности и врлине (5. разред) - Медијска писменост (6. разред) - Уметност (7. разред) - Предузетништво (8. разред)	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	34
4.	Додатна настава	1	36	1	36	1	36	1	34

Редни број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	Пети разред		Шести разред		Седми разред		Осми разред	
		недељно	годишње	недељно	годишње	недељно	годишње	недељно	годишње
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Ваннаставне активности ⁵	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	Екскурзија	До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 3 дана годишње	

¹ Обавезне физичке активности реализују се у оквиру предмета Физичко и здравствено васпитање.

² Ученик бира један од понуђених изборних програма.

³ Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику, може да изабере овај програм, али није у обавези.

⁴ Слободне наставне активности Школа планира Школским програмом и Годишњим планом рада. Ученик обавезно бира једну активност са листе од три слободне наставне активности које Школа нуди.

⁵ Ваннаставне активности могу да буду: друштвене, уметничке, техничке, хуманитарне, културне, као и друге активности у складу са просторним и људским ресурсима Школе.

Службени гласници у којима су објављени планови наставе и учења основног образовања и васпитања, програми обавезних предмета, изборних програма и активности по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање:

1. разред

Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 10/17, 15/18, 2/20 и 13/23)

План за први циклус (1. разред) (13/23)

Обавезни предмети – *српски језик, енглески језик, математика, свет око нас, ликовна култура, музичка култура, физичко и здравствено васпитање (10/17), дигитални свет (2/20)*

Изборни програми – *грађанско васпитање (10/17), румунски језик са елементима националне културе (15/18)*

Ваннаставне активности – *хор (10/17)*

Правилник о наставном плану и програму за први и други разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 10/04, 3/11 и 11/16)

Ваннаставне активности – *чувари природе, рука у тесту, народна традиција, лепо писање (10/04), шах (3/11), од играчке до рачунара (11/16)*

Изборни програми – *верска настава – православни катихизис (11/16)*

2. разред

Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 13/23)

План за први циклус (2. разред)

Правилник о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 16/18, 3/19 и 5/21)

Обавезни предмети – *српски језик, енглески језик, математика, свет око нас, ликовна култура, музичка култура, физичко и здравствено васпитање (16/18), дигитални свет (5/21)*

Изборни програми – *грађанско васпитање (16/18), румунски језик са елементима националне културе (3/19)*

Ваннаставне активности – *хор (16/18)*

Правилник о наставном плану и програму за први и други разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 10/04, 3/11 и 11/16)

Ваннаставне активности – *чувари природе, рука у тесту, народна традиција (10/04), шах (3/11), од играчке до рачунара (11/16)*

Изборни програми – *верска настава – православни катихизис (11/16)*

3. разред

Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 13/23)

План за први циклус (3. разред)

Правилник о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20 и 7/22)

Обавезни предмети – *српски језик, енглески језик, математика, природа и друштво, ликовна култура, музичка култура, физичко и здравствено васпитање (5/19), дигитални свет (7/22)*

Изборни програми – *грађанско васпитање (5/19), румунски језик са елементима националне културе (1/20)*

Ваннаставне активности – *хор (5/19)*

Правилник о наставном плану за први, други, трећи и четврти разред основног образовања и васпитања и наставном програму за трећи разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 1/05, 3/11 и 11/16)

Ваннаставне активности – *чувари природе, рука у тесту, народна традиција (1/05), шах (3/11), од играчке до рачунара (11/16)*

Изборни програми – *верска настава – православни катихизис (11/16)*

4. разред

Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 13/23)

План за први циклус (4. разред)

Правилник о програму наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 11/19, 6/20 и 1/23)

Обавезни предмети – *српски језик, енглески језик, математика, природа и друштво, ликовна култура, музичка култура, физичко и здравствено васпитање (11/19), дигитални свет (1/23)*

Изборни програми – *грађанско васпитање (11/19), румунски језик са елементима националне културе (6/20)*

Ваннаставне активности – *хор (11/19)*

Правилник о наставном програму за четврти разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 3/06, 3/11 и 11/16)

Ваннаставне активности – чувари природе, рука у тесту, народна традиција (3/06), шах (3/11), од играчке до рачунара (11/16)

Изборни програми – верска настава – православни катихизис (11/16)

5. разред

Правилник о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 15/18, 3/20, 17/21, 16/22 и 13/23)

План за 5. разред (13/23)

Обавезни предмети – српски језик и књижевност, енглески језик, ликовна култура, музичка култура, историја, географија, математика, биологија, физичко и здравствено васпитање (15/18), техника и технологија, информатика и рачунарство (15/18 и 3/20)

Изборни програми – грађанско васпитање, француски језик, румунски језик са елементима националне културе (15/18)

Ваннаставне активности – хор/оркестар (15/18)

Слободне наставне активности – вежбањем до здравља, животне вештине, медијска писменост, цртање, сликање и вајање, чувари природе, музиком кроз живот, сачувајмо нашу планету (17/21 и 16/22)

Правилник о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“ број 6/07 и 11/16)

Слободне наставне активности – хор и оркестар, шах, свакодневни живот у прошлости (6/07)

Изборни програми – верска настава – православни катихизис (11/16)

6. разред

Правилник о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 15/18, 3/19, 17/21, 16/22 и 13/23)

План за 6. разред (13/23)

Обавезни предмети – српски језик и књижевност, енглески језик, ликовна култура, музичка култура, историја, географија, физика, математика, биологија (15/18)

Изборни програми – грађанско васпитање, француски језик (15/18), румунски језик са елементима националне културе (3/19)

Ваннаставне активности – хор/оркестар (15/18)

Слободне наставне активности – вежбањем до здравља, животне вештине, медијска писменост, цртање, сликање и вајање, чувари природе, музиком кроз живот, сачувајмо нашу планету (17/21 и 16/22)

Правилник о наставном програму за шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/08, 11/16, 3/18 и 3/20)

Слободне наставне активности – хор и оркестар, шах, свакодневни живот у прошлости (5/08)

Изборни програми – верска настава – православни катихизис (11/16)

Обавезни предмети – физичко и здравствено васпитање (3/18), техника и технологија, информатика и рачунарство (3/18 и 3/20)

7. разред

Правилник о плану наставе и учења за седми и осми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник” број 13/23)

План за 7. разред

Правилник о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник” број 5/19, 1/20, 5/21, 17/21 и 16/22)

Обавезни предмети – српски језик и књижевност, енглески језик, ликовна култура, музичка култура, историја, географија, физика, математика, биологија, хемија, информатика и рачунарство, физичко и здравствено васпитање (5/19), техника и технологија (5/21)

Изборни програми – грађанско васпитање, француски језик (5/19), румунски језик са елементима националне културе (1/20)

Ваннаставне активности – хор/оркестар (5/19)

Слободне наставне активности – предузетништво, моја животна средина, уметност, домаћинство, филозофија са децом (17/21 и 16/22)

Правилник о наставном програму за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник” број 6/09, 11/16, 12/19 и 3/20)

Слободне наставне активности – цртање, сликање и вајање, хор и оркестар, шах, свакодневни живот у прошлости (6/09)

Изборни програми – верска настава – православни катихизис (11/16)

Обавезни предмети – техника и технологија, информатика и рачунарство (12/19 и 3/20)

8. разред

Правилник о плану наставе и учења за седми и осми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник” број 13/23)

План за 8. разред

Правилник о програму наставе и учења за осми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник” број 11/19, 6/20, 5/21, 17/21 и 16/22)

Обавезни предмети – српски језик и књижевност, енглески језик, ликовна култура, музичка култура, историја, географија, физика, математика, биологија, хемија, физичко и здравствено васпитање (11/19), техника и технологија, информатика и рачунарство (5/21)

Изборни програми – грађанско васпитање, француски језик (11/19),

Слободне наставне активности – предузетништво, моја животна средина, уметност, домаћинство, филозофија са децом (17/21 и 16/22)

Правилник о наставном програму за осми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник” број 2/10 и 11/16)

Изборни програми – *верска настава – православни катихизис (11/16)*

ВРЕДНОСТИ И ВРЛИНЕ КАО ЖИВОТНИ КОМПАС I

Циљ програма је оснаживање личног развоја ученика и подстицање развоја вредности и врлина као главних ослонаца и водича у животу за добробит појединца и друштва, као и развој социјалних вештина значајних за просперитет, физичко и ментално здравље и живот у атмосфери узајамног уважавања и бриге једних за друге.

Опште међупредметне компетенције	Исходи По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Тема и кључни појмови садржаја програма
<p>Компетенција за целоживотно учење. Решавање проблема. Одговорно учешће у демократском друштву. Сарадња. Комуникација. Одговоран однос према здрављу. Одговоран однос према околини. Дигитална компетенција. Рад с подацима и информацијама.</p>	<p>– наведе неколико универзалних животних вредности и људских врлина и доведе их у везу са понашањем особе; – идентификује код себе врлине које поседује и које жели да развије; – препозна и именује врлине код блиских особа и ликова у књижевности, филму; – покаже саосећање са другим људима, препозна примере бриге за друге и покаже спремност да помогне другоме у складу са својим могућностима; – препозна и именује сопствена и туђа осећања; – разликује асертивну комуникацију од агресивне и пасивне;</p>	ЖИВОТНЕ ВРЕДНОСТИ
		Живот. Породица. Здравље. Љубав. Образовање. Мир. Другарство. Заједништво. Опште добро. Социјална правда или једнакост.
		ЉУДСКЕ ВРЛИНЕ
		Праведност. Истинољубивост. Одговорност. Захвалност. Поштење. Толеранција. Емпатија. Поверење. Солидарност. Самоприхватање. Одмереност.
СОЦИЈАЛНЕ ВЕШТИНЕ		

	<ul style="list-style-type: none"> – образложи значај дружења и наведе како се другарство негује; препозна примере негативног понашања где је лична добробит испред општег добра; – наведе неколико техника самоконтроле осећања; – прихвати одговорност за сопствено понашање; – образложи карактеристике конструктивног решавања конфликта; – наведе неколико глобалних и локалних организација које се баве хуманитарним радом; – искаже поштовање и захвалност према људима који чине добра дела за опште добро; – у дискусији покаже вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, напада проблем а не особу; – сарађује и буде члан тима. 	<p>Просоцијално понашање. Брига за себе и друге. Сарадња. Асертивна комуникација. Препознавање сопствених и туђих осећања. Самоконтрола. Волонтирање. Конструктивно решавање конфликта. Одређивање приоритета. Критичко мишљење.</p>
		<p>ДОБРОЧИНСТВО</p> <p>Филантропија -појам и значај. Добročинитељи некад и сад. Црвени крст. Институт за трансфузију крви. Хуманитарне невладине организације. Добротворне фондације. Осмишљавање и реализација мање акције за добробит неког појединца, групе или заједнице.</p>